

UTLYSNING

Morfologiske kjennetegn som skiller mellom rømt oppdrettsfisk og vill laksefisk

FHF lyser ut inntil 2 mill. kroner for å oppdatere kunnskapen om morfologiske kjennetegn, og utvikle forslag til omforente kriterier for å skille mellom rømt oppdrettsfisk og vill laksefisk

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i sjømatnæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer: **23/00050**

Tidsplan

17.10.2023:	Åpen utlysning offentliggjøres
11.12.2023:	Frist for innlevering av søknad (innen kl. 12:00)
Desember 2023:	Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering
Februar 2024:	Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 10.11.2023 kl. 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

Innslaget av rømt oppdrettslaks i elvene overvåkes i dag gjennom et nasjonalt overvåkingsprogram. Aktuelle datakilder er drivtelling, kameraovervåking, tilbakemeldinger fra ulike former for fiske eller overvåking av fisketrapp. Felles for alle metodene er at datakvaliteten avhenger av at man sikkert kan skille rømt oppdrettsfisk fra vill fisk. Sikker identifikasjon basert på ytre kjennetegn er også avgjørende for å kunne gjennomføre målrettede utfiskingstiltak ved rømming.

De morfologiske kjennetegnene som brukes ble imidlertid utarbeidet på slutten av 1980-tallet. Oppdrettsnæringen har utviklet seg vesentlig siden den gang, og det er ikke gitt at kjennetegnene som gjaldt tidligere er tilstrekkelige i dagens situasjon. Det er også et stort spenn av aktører, og det er grunn til å anta bruken av kjennetegn varierer mellom disse.

Det er dermed behov for å oppdatere kunnskapen om morfologiske kjennetegn på ulike former for laksefisk, og å sette felles kriterier for hvordan man skiller rømt oppdrettsfisk fra vill fisk. For å ta høyde for det store spennet i aktører, fra forskere og annet spesialisert felpersonell til sportsfiskere og andre som deltar i dugnadsarbeid, bør det også utarbeides hjelpemidler som sikrer at kriteriene brukes riktig. Klare omforente kriterier vil også ha betydning for videre metode- og teknologiutvikling, f. eks innen bruk av maskinsyn.

Målsetting

Hovedmålet med prosjektet er å utvikle forslag til morfologiske kjennetegn som kan brukes som omforente kriterier for å skille rømt oppdrettsfisk fra vill laksefisk. Kriteriene skal være egnet til bruk både for mennesker og som utgangspunkt for utvikling av algoritmer for å identifisere fisk ved hjelp av maskinsyn. I tillegg til dette er det satt følgende delmål:

- Utarbeide hjelpemidler for opplæring av personell som skal drive med overvåking og gjenfangst av rømt oppdrettsfisk.
- Utarbeide hjelpemidler som enkelt kan distribueres og sette sportsfiskere og andre interesserte i stand til å skille mellom rømt oppdrettsfisk og vill laksefisk.

Avgrensninger og særskilte føringer

- Prosjektet har som en viktig del av målsettingen å komme fram til «omforente kriterier». Søker bes derfor om å særskilt angi hvilke dialog- og formidlingstiltak som planlegges for å bidra til enighet og felles bruk blant relevante aktører.
- Utlysningen har en øvre økonomisk ramme på 2 mill. og maksimal prosjektvarighet er inntil 2 år. Samlet kostnad og gjennomføringstid vil være en viktig del av konkurransegrunnlaget.
- Det tas sikte på å finansiere 1 prosjekt.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk.

Det skal i prosjektbeskrivelsen vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-

møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende 8 kriterier (med vektning i parentes):

1. Prosjektforslagets relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
2. Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
3. Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,7)
4. Gjennomføringsevne: prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko, faglige forutsetninger (0,7)
5. Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,5)
6. Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
7. Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)
8. Næringsnytte (0,8)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt.
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)